

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor Hotărâri de Guvern (completarea unor cerințe sanitar veterinare și a criteriilor microbiologice pentru produsele alimentare și stabilirea normelor specifice aplicabile controalelor oficiale privind prezența de *Trichinella* în carne)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor Hotărâri de Guvern (completarea unor cerințe sanitar veterinare și a criteriilor microbiologice pentru produsele alimentare și stabilirea normelor specifice aplicabile controalelor oficiale privind prezența de *Trichinella* în carne) a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Subdiviziunea: Direcția siguranța alimentelor.

Persoana responsabilă: Chiriac Angela, date de contact: e-mail: angela.chiriac@maia.gov.md
tel. 022 503 951.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Sursa proiectului: este elaborat ca urmare a angajamentelor asumate de Republica Moldova în baza Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112/2014.

Temeiul legal:

1) În temeiul prevederilor art.17, alin.(8) și art 35, din Legea nr.82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar (Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 199-201 art. 265 din 08.05.2024)

2) Întru executarea acțiunii nr.39 și a nr.72 din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Hotărârea Guvernului nr. 221/ 2009 cu privire la aprobarea Cerințelor privind criteriile, microbiologice pentru produsele alimentare

Elaborarea acestor modificări este impusă de executarea Legii nr. 82/2024 privind controalele oficiale in domeniul agroalimentar ce stabilește norme privind efectuarea controalelor oficiale și a altor activități oficiale de către autoritățile competente din Republica Moldova pentru verificarea conformității cu legislația Uniunii, printre altele, în domeniul siguranței alimentelor în toate stadiile producției, prelucrării și distribuției.

Hotărârea de Guvern nr.221/2009 prevede criteriile microbiologice pentru anumite microorganisme și normele de punere în aplicare care trebuie respectate de operatorii din domeniul alimentar, în ceea ce privește, cerințele de igienă generale și specifice menționate în Legea nr.296/2017 și de Hotărârea de Guvern nr.435/2010. Autoritatea competentă din Republica Moldova verifică respectarea de către operatorii din domeniul alimentar a normelor și criteriilor

prevăzute în Hotărârea de Guvern 221/2009, prin prelevarea de eşantioane în timpul controalelor oficiale în incintele operatorilor din domeniul alimentar și trimiterea acestora pentru analize la laboratoarele oficiale și de referință desemnate.

Aprobarea și implementarea acestor noi reglementări va asigura o mai mare uniformitate, fiabilitate și coerență a controalelor oficiale, este necesar, prin urmare, să se stabilească cerințe la nivelul național pentru metodele analitice care trebuie utilizate de laboratoarele oficiale sau laboratorul de referință atunci când acestea analizează eşantioanele oficiale în raport cu criteriile stabilite în Hotărârea de Guvern 221/2009.

Hotărârea Guvernului nr. 1086/2017 pentru aprobarea Regulamentului sanitar-veterinar cu privire la stabilirea normelor specifice aplicabile controalelor oficiale privind prezența de *Trichinella* în carne

Elaborarea acestor modificări este impusă de executarea Legii nr. 82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar ce stabilește normele specificate la art.17 alin.(8) privind cerințele specifice pentru efectuarea controalelor oficiale și frecvența minimă uniformă a controalelor oficiale respective, luându-se în considerare pericolele și riscurile specifice existente în legătură cu fiecare produs de origine animală și cu procedeele la care este supus acesta, în cazul în care este necesar un nivel minim de controale oficiale, pentru a răspunde pericolelor și riscurilor uniforme recunoscute pe care pot să le prezinte produsele de origine animală;

Trichinella este un parazit care poate fi prezent în carnea speciilor susceptibile, cum ar fi porcii și caii, și provoacă o boală cu transmitere prin alimente la oameni atunci când se consumă carne infectată. Prezentul proiect actualizează prevederile Hotărârii de Guvern nr.1086/2017 care stabilește norme specifice aplicabile controalelor oficiale privind prezența de *Trichinella* în carne, inclusiv condițiile de derogare de la testarea pentru detectarea prezenței de *Trichinella* a cărnii de porcine domestice.

Având în vedere riscurile pentru sănătatea umană care trebuie să fie luate în considerare atunci când se efectuează inspecții ale cărnii (de solipede) menționăm că este necesar ca toate solipelele (nu doar caii, ci și măgarii și catârii) să fie supuse unui control pentru detectarea prezenței de *Trichinella* ca prioritate majoră. Prin urmare, trebuie efectuată testarea obligatorie a carcaselor de solipede pentru detectarea prezenței de *Trichinella*.

Astfel, prezentul proiect stabilește norme specifice aplicabile controalelor oficiale privind prezența *Trichinella* în carne, inclusiv analize de laborator realizate asupra eşantioanelor de carne provenite de la porcine domestice, la fel, stabilește și metodele de înlocuire echivalente care conțin trimiteri la aspecte specifice ale metodelor de referință anterioare. Prin urmare, aceste trimiteri trebuie actualizate și înlocuite cu trimiteri la cerințele standardului ISO 18743:2015.

Este necesar să se completeze prevederile existente, aceste norme mai specifice aplicabile nematodului parazit *Trichinella*.

Anexa nr.1 la proiectul dat stabilește metodele de depistare a *Trichinella*, iar capitolul I din anexa respectivă prevede că metoda de depistare de referință pentru examinarea eşantioanelor susceptibile a fi contaminate cu *Trichinella* este SM EN ISO 18743:2017/A1:2023.

În plus, capitolul II din Anexa nr.1 la proiectul dat enumeră metodele echivalente autorizate pentru depistarea prezenței *Trichinella* în eşantioanele examinate, conform recentelor modificări la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1375 a metodei de referință pentru paraziți

lumiVAST Trichinella, în vederea examinării eşantioanelor de carne de porc domestic pentru depistarea prezenței Trichinella.

Prezentul proiect stabilește norme pentru prelevarea de eşantioane din carcacele speciilor sensibile la infecția cu Trichinella, în vederea stabilirii statutului exploatațiilor și compartimentelor, precum și a condițiilor pentru importul de carne în Republica Moldova.

De asemenea, proiectul prevede metode de referință și metode echivalente de detectare a prezenței Trichinella în eşantioanele prelevate din carcace.

Pentru a facilita funcționarea unităților de tranșare, dispoziția care permite tranșarea carcaselor de animale domestice din specia porcine, în anumite condiții, în așteptarea rezultatelor examinării privind Trichinella, trebuie să se aplice și în cazul cailor, în aceleași condiții.

Se constată că Trichinella reprezintă un risc pentru sănătatea publică legat de consumul de carne de porc și concluzionează că, în ceea ce privește metodele de inspecție pentru riscurile biologice, singura modalitate de a asigura un control eficace al principalelor pericole este de a asigura siguranța carcaselor de porci, printr-o gamă de măsuri preventive și de controale aplicate în mod integrat atât în cadrul exploatațiilor, cât și la abator.

Pentru a ameliora sistemul de control prin adaptarea la riscurile de sănătate publică reale, măsurile de reducere a riscurilor de infecție cu Trichinella, inclusiv, în abatoare și condițiile de import pentru determinarea statutului țării, sau exploatațiilor cu privire la infecția cu Trichinella în proiectul dat sunt stabilite luând în considerare, standardele internaționale. Proiectul dat prevede obligația exploatanților de a se asigura că animalele moarte sunt colectate, identificate și transportate fără întârzieri nejustificate, în conformitate cu articolele 17 din Legea nr.221/2007.

Diverse metode de analiză în laboratorul de referință național au fost aprobate pentru detectarea Trichinellei din carnea proaspătă. Însă examenul trichineloscopic care se aplică în prezent nu permite detectarea speciilor de Trichinella neînchistate care infectează speciile animale domestice și sălbatice, precum și oamenii, și nu mai trebuie recomandat ca metodă de detectare.

Testele serologice nu se utilizează ca metodă de depistare individuală pentru controlul animalelor destinate consumului uman în ceea ce privește infestările cu Trichinella

Prezentul proiect prevede că, în general, carnea de porc domestic nu trebuie să părăsească abatorul înainte să fie comunicate medicului veterinar oficial rezultatele examenului de depistare a unei eventuale infestări cu Trichinella.

Cu toate acestea, este adecvat să se permită, în anumite condiții stricte, să se aplice marca de sănătate și să se elibereze carnea pentru transport înainte de aflarea rezultatelor. În astfel de condiții este esențial ca autoritatea competentă să se asigure că este garantată în permanență trasabilitatea absolută a cărnii care părăsește abatorul.

Cauzele care au dus la apariția necesității elaborării proiectului dat sunt:

1. Plasarea pe piață a produselor alimentare periculoase și necalitative;
2. Stabilirea noilor cerințe de siguranță și de calitate a produselor alimentare pe piața UE;
3. Punerea în pericol a sănătății consumatorilor;
5. Existența unor lacune în cadrul legislativ național;
6. Nerespectarea prevederilor existente privind inofensivitatea produselor alimentare;

7. Produse alimentare de origine animală de o calitate îndoielnică și nesigură supuse comercializării.

Lipsa unei astfel de intervenții în cadrul normativ național va crea dificultăți întru asigurarea inofensivității și a calității produselor alimentare de către operatori din domeniul alimentar și ca consecință ar putea afecta competitivitatea produselor alimentare de origine animală și ar pune în pericol sănătatea umană.

Cele menționate, denotă faptul, ca respectivul Proiect de Hotărâre de Guvern prezintă importanță majoră pentru sănătatea publică din Republica Moldova și este necesar de aprobat și implementat ca cadru legislativ la nivel național.

La fel, reieșind din faptul că data intrării în vigoare a legii nr. 196/2024 privind sănătatea animală a fost modificată de către Parlamentul Republicii Moldova, prin Legea nr.25 din 20.02.2025 pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat și legile sectoriale conexe), (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 135-138 art. 131, este necesar de modificat data intrării în vigoare a actelor normative secundare de implementare a legii care au fost aprobate de Guvern până la modificarea articolului 260 alineatul (1) din Legea nr. 196/2024 privind sănătatea animală (substituirea textului 8 mai 2026 cu 8 mai 2028), și anume:

-punctul 4 din Hotărârea Guvernului nr. 761/2024 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la identificarea și înregistrarea ecvideelor și stabilirea documentelor de însoțire a ecvideelor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 533-535 art. 960)

-punctul 3 din Hotărârea Guvernului nr. 72/2025 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind unitățile care dețin animale terestre, incubatoare și trasabilitatea acestora (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 126-129 art. 124)

-punctul 5 din Hotărârea Guvernului nr. 73/2025 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind prevenirea, controlul și eradicarea bolilor transmisibile la animale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr.160-163 art. 174).

În același context, menționăm necesitatea abrogării Hotărârii de Guvern nr.941/2010 cu privire la aprobarea Regulilor privind metodele de prelevare și analiză a probelor pentru controlul oficial al nivelurilor de plumb, cadmiu, mercur, staniu anorganic, 3-MCPD și hidrocarburi policiclice aromatice în produsele alimentare din considerentul aprobării Ordinului MAIA nr.75/2024 cu privire la aprobarea Metodelor de prelevare a probelor și de analiză pentru controlul nivelurilor de oligoelemente și de contaminanți rezultați în urma prelucrării din produsele alimentare, care transpune integral prevederile Regulamentului nr. 333/2007 de stabilire a Metodelor de prelevare a probelor și de analiză pentru controlul nivelurilor de oligoelemente și de contaminanți rezultați în urma prelucrării din produsele alimentare, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/2418 al Comisiei din 9 decembrie 2022.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Pentru Hotărârea Guvernului nr. 221/2009 cu privire la aprobarea Cerințelor privind criteriile, microbiologice pentru produsele alimentare

Obiectivul urmărit ale proiectului în cauză:

Asigurarea reducerii riscurilor pentru siguranța alimentelor și sănătatea publică.

În acest context, remarcăm ca Hotărârea Guvernului nr. 221/2009, Capitolul IV se completează și se ajustează la recente prevederi din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2463 al Comisiei din 12 septembrie 2024 de stabilire a metodelor analitice aplicabile controalelor oficiale efectuate pentru verificarea conformității operatorilor din sectorul alimentar cu Regulamentul (CE) nr. 2073/2005, CELEX:32024R2463, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene JO L, 2024/2463, 13.9.2024, privind criteriile microbiologice pentru produsele alimentare în ceea ce privește stabilirea cerințelor la nivelul Republicii Moldova pentru metodele analitice care trebuie utilizate de laboratoarele oficiale de referință atunci când acestea analizează eșantioanele oficiale în raport cu criteriile stabilite în Hotărârea Guvernului nr.221/2009.

Pentru Hotărârea Guvernului nr. 1086/2017 pentru aprobarea Regulamentului sanitar-veterinar cu privire la stabilirea normelor specifice aplicabile controalelor oficiale privind prezența de Trichinella în carne

Obiectivul urmărit ale proiectului în cauză:

Asigurarea calității în aplicarea cerințelor cu privire la controlul oficial și stabilirea normelor pentru metodele analitice care trebuie utilizate de laboratoarele oficiale de referință atunci când acestea analizează eșantioanele oficiale în raport cu criteriile stabilite în Hotărârea de Guvern nr.1086/2017.

În acest context, remarcăm ca Hotărârea de Guvern se completează semnificativ și se ajustează la recente modificări ale Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/1375 al Comisiei din 10 august 2015 de stabilire a normelor specifice aplicabile controalelor oficiale privind prezența de Trichinella în carne, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JO L 212 11.8.2015, p. 7) CELEX:32015R1375, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/506 al Comisiei din 19 martie 2025. de stabilire a normelor specifice aplicabile controalelor oficiale privind prezența de Trichinella în carne. Ultima modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2025/506 al Comisiei din 19 martie 2025 de modificare a anexei nr. 1 la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1375 în ceea ce privește metoda de referință și autorizarea lumiVAST Trichinella ca metodă echivalentă de depistare a prezenței Trichinella în carnea de porc domestic .

Proiectul dat stabilește norme specifice aplicabile controalelor oficiale privind prezența Trichinella în carne, inclusiv norme privind analizele de laborator realizate asupra eșantioanelor prelevate din carcase provenite de la porci atât în cadrul exploatațiilor, cât și la abator.

Anexa nr.1 la proiectul prenotat stabilește metodele de depistare a Trichinella, iar capitolul I din anexa respectivă prevede că metoda de depistare de referință pentru examinarea eșantioanelor susceptibile a fi contaminate cu Trichinella este SM EN ISO 18743:2017/A1:2023.

În plus, capitolul II din Anexa nr.1 la proiectul dat a Hotărârii de Guvern nr. 1086/2017 enumeră metodele echivalente autorizate de autoritatea competentă pentru depistarea prezenței *Trichinella* în eșantioanele examinate în cazul testării printr-o metodă echivalentă.

Din motive de coerență, în Proiect este inclusă metoda lumiVAST *Trichinella* în vederea examinării eșantioanelor de carne de porc domestic pentru depistarea prezenței *Trichinella*. Metoda lumiVAST *Trichinella* este adecvată pentru depistarea larvelor de *Trichinella* spp. în eșantioanele de mușchi prelevate de la porci.

Prin urmare, metoda lumiVAST *Trichinella* va fi autorizată de autoritatea competentă ca metodă echivalentă pentru examinarea eșantioanelor prelevate de la carcasele de porcine domestice pentru depistarea prezenței *Trichinella*. Calibrarea aparaturii este esențială pentru a asigura o performanță optimă a testărilor. De asemenea, ar trebui să se stabilească modul de efectuare a investigațiilor suplimentare în cazul examinării unui eșantion colectiv care se soldează cu un rezultat pozitiv sau incert. Prin urmare, capitolul II din Anexa nr. 1 la prezentul Proiect se modifică într-o nouă redacție.

Prin proiectul prenotat activitățile și măsurile specificate suplinesc actele normative existente și le completează semnificativ, cu acțiuni și măsuri concrete pe subiectele vizate, ajustând și completând lacunele existente în legislația națională, activități care vor contribui substanțial la reducerea riscurilor pentru siguranța alimentelor și sănătatea publică.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Hotărârea Guvernului nr. 221/ 2009 cu privire la aprobarea Cerințelor privind criteriile, microbiologice pentru produsele alimentare

Hotărârea Guvernului nr. 1086/2017 pentru aprobarea Regulamentului sanitar-veterinar cu privire la stabilirea normelor specifice aplicabile controalelor oficiale privind prezența de *Trichinella* în carne

La nivel național, în permanență se ajustează unele acte normative care reglementează sănătatea animală și siguranța produselor de origine animală. Totuși capacitățile testelor de laborator, numărul de teste efectuate anual, numărul metodelor acreditate la nivel de laborator de referință națională sunt în întârziere, comparativ cu posibilitățile țărilor europene la acest capitol.

La momentul actual, programele și măsurile de control și de supraveghere al sănătății și bunăstării animalelor, precum și siguranța produselor alimentare de origine animală, necesită ajustări, reînnoiri, perfectări, actualizări, în concordanță cu bunele practici în aceste domenii la nivel internațional.

Pentru atingerea exigențelor UE, este necesară ajustarea și aprobarea prezentului act normativ, în concordanță cu cerințele UE. Întrucât, Republica Moldova este membră a Organizației Mondiale pentru Sănătatea Animală (WOAH), care coordonează reglementările propuse de către instituțiile internaționale în conformitate și cu cerințele țărilor UE, astfel, aprobarea la nivel național al acestui proiect de Hotărâre de Guvern este o prioritate națională.

Aceste activități concomitent vor fortifica capacitățile instituțiilor responsabile de acest segment de a face față provocărilor contemporane pe domeniul sănătății animale și sănătății publice din Republica Moldova.

O altă abordare este lipsa intervenției în cadrul normativ existent. În acest caz apare pericolul asupra sănătății consumatorului și a siguranței produselor de origine animală, afectarea pieței interne.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Prevederile prezentului proiect au impact pozitiv asupra sănătății publice, a siguranței alimentelor de origine animală. Se preconizează că Instituția Publică Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor va trebui să își fortifice și să consolideze capacitatea pentru implementarea noilor metode:

- metodelor analitice alternative dacă aceste metode analitice alternative sunt validate în conformitate cu SM EN ISO 18743:2017/A1:2023 și sunt acceptate la nivel internațional.
- Metoda de depistare de referință pentru examinarea eșantioanelor în scopul depistării prezenței Trichinella este SM EN ISO 18743:2017/A1:2023.
- Depistarea automată a Trichinella spp. utilizând metoda lumiVAST Trichinella

4.2. Impactul sub aspect financiar și argumentarea costurile estimative

Pentru elaborarea Proiectului de Hotărâri de Guvern și pentru implementarea acestuia nu sunt necesare alocarea de mijloace financiare din bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

La implementarea proiectului dat este relevant atât pentru sectorul public, cât și pentru cel privat (fermierii, vânzătorii, procesatorii și consumatorii). Deși implică costuri directe și indirecte, beneficiile economice pe termen lung sunt considerabile datorită prevenirii îmbolnăvirilor și a pierderilor asociate.

În costuri directe ale controlului intră:

- Testarea cărnii în abatoare sau laboratoare acreditate ;
- Achiziția de echipamente (ex: digestie artificială, microscopie)
- Costuri cu personalul calificat (medici veterinari, inspectori, tehnicieni)
- Costuri administrative și logistice.

Pentru particulari (ex: gospodării care taie porci acasă), testarea este contra cost 98 lei conform Hotărârii de Guvern nr. 90/2019, Anexa nr. 2, cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, precum și a Nomenclatorului serviciilor prestate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și a tarifelor la acestea.

Pentru producători și procesatori pot implica costuri pentru implementarea măsurilor de control, adaptarea proceselor de producție și introducerea de sisteme HACCP sau trasabilitate.

Controlul previne scăderea încrederii în produsele din carne, ceea ce protejează vânzările pe piața internă. Exporturile, mai ales în țări cu standarde stricte de siguranță alimentară.

Lipsa controlului poate duce la retrageri masive de produse.

Penalități comerciale și distrugerea reputației brandului.

Exemplu simplificat-comparație costuri:

Element	Fără control	Cu control
---------	--------------	------------

Cost test carne(per animal)	0 lei	98 lei conf HG nr. 90 din 11.02.2019
Cost tratament trichineloză	Mai mult de 10 000 lei/pacient	0 lei (prin prevenție)
Cost pierdere animal infestat	Carne pierdută total	Carne exclusă în timp util
Cost imagine/retragere produse	Ridicat (brand afectat)	Evitat prin control

Achiziția de echipamente (ex: digestie artificială, microscop)

Costuri cu personalul calificat (medici veterinari, tehnicieni)

Costuri administrative și logistice

Sub aspect economic- prevenirea cheltuielilor cu tratamentul trichinelozei.

Fără control, focarele de trichineloză generează costuri medicale mari (spitalizări, medicamente, tratamente pe termen lung) și costuri sociale (concedii medicale, pierderea productivității, anchete epidemiologice).

Un singur caz uman poate costa statul de zeci de ori mai mult decât testarea preventivă a unui lot de carne.

Controlul previne scăderea încrederii în produsele din carne, ceea ce protejează vânzările pe piața internă. Exporturile, mai ales în țări cu standarde stricte de siguranță alimentară.

Lipsa controlului poate duce la retrageri masive de produse, iar penalitățile comerciale și vor duce la un impact negativ financiar.

4.2.2. Investiții cu randament pozitiv

- Studiile europene arată că fiecare euro investit în controlul parazitului previne cheltuieli mult mai mari în sistemul sanitar veterinar și economic

- De asemenea, infrastructura de control poate fi folosită și pentru alte boli, deci devine parte dintr-un sistem sanitar-veterinar eficient.

Concluzie:

Controlul la *Trichinella* implică costuri moderate, dar necesare, cu beneficii financiare majore pe termen mediu și lung : evitarea pierderilor, menținerea încrederii în produsele alimentare și prevenirea unor cheltuieli masive în sistemul de sănătate. Este o investiție eficientă alimentară și stabilitate economică.

Cele menționate, denotă faptul, ca respectivul Proiect de Hotărâre de Guvern prezintă importanță majoră pentru sectorul zootehnic și pentru sănătatea publică din Republica Moldova și este necesar de aprobat și implementat ca cadru legislativ la nivel național.

Operatorii din domeniul alimentar care desfășoară activitatea în domeniul alimentar vor achita unele taxe pentru efectuarea încercărilor de laborator la detecția *Trichinella* spp.

Costurile pentru efectuarea analizelor menționate mai sus sunt reglementate prin Hotărârea de Guvern nr.994/2020 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de către laboratorul național de referință- Instituția Publică Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor și conform Hotărârii de Guvern nr. 90/2019, Anexa nr. 2, cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, precum și a Nomenclatorului serviciilor prestate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și a tarifelor la acestea.

4.4. Impactul social

Hotărârea Guvernului nr. 221/ 2009 cu privire la aprobarea Cerințelor privind criteriile microbiologice pentru produsele alimentare

Impactul social al criteriilor microbiologice pentru produsele alimentare este semnificativ și se reflectă în mai multe domenii esențiale pentru societate, cum ar fi sănătatea publică, încrederea consumatorilor, echitatea socială și educația alimentară.

Aspectul principal al Criteriilor microbiologice stabilesc limite acceptabile pentru microorganisme în alimente, pentru a proteja sănătatea consumatorilor. Sunt reglementate de Regulamentul (CE) nr. 2073/2005 transpus prin Hotărârea Guvernului nr. 221/2009.

Ca puncte cheie, menționăm, reducerea riscului de toxinfecții alimentare și focare de boli. Previne costuri medicale, concedii medicale și mortalitate cauzată de alimente contaminate. Protejează categoriile vulnerabile (copii, vârstnici, gravide, bolnavi cronic).

Creșterea încrederii consumatorilor prin oferirea de garanții că alimentele sunt sigure și conforme.

- Susține alegeri alimentare mai informate și conștiente.

- Favorizează loialitatea față de branduri și producători care respectă normele.

Responsabilizarea producătorilor și comercianților prin a obligă operatorii din sectorul alimentar să implementeze bune practici și sisteme HACCP.

Criteriile microbiologice contribuie esențial la sănătatea și bunăstarea societății, promovând un sistem alimentar sigur, echitabil și de încredere. Deși impun unele obligații suplimentare pentru producători, beneficiile sociale pe termen lung – prin reducerea riscurilor și creșterea calității vieții – sunt considerabile.

Hotărârea Guvernului nr. 1086/2017 pentru aprobarea Regulamentului sanitar-veterinar cu privire la stabilirea normelor specifice aplicabile controalelor oficiale privind prezența de Trichinella în carne

Impactul social al controlului la Trichinella este deosebit de important, deoarece această măsură contribuie direct la protejarea sănătății publice, siguranța alimentară, încrederea consumatorilor și responsabilitatea socială a producătorilor.

Controlul la Trichinella este despre testarea cărnii (în special de porc și vânat- mistreț, urs, etc.) pentru a verifica prezența larvelor de Trichinella înainte ca aceasta să fie consumată de om. În Uniunea Europeană acest control este obligatoriu, conform Regulamentului (CE) 2015/1375, parțial transpus prin Hotărârea Guvernului nr.1086/2017.

Protejează sănătatea, responsabilizează societatea, sprijină economia rurală și reduce inegalitățile sociale în accesul la alimente sigure. Este un exemplu concret de politică de sănătate cu efecte vizibile asupra calității vieții.

4.4.1 Impactul asupra datelor cu caracter personal

Impactul asupra datelor cu caracter personal nu a fost analizat, deoarece proiectul dat de modificare a unor Hotărâri de Guvern nu are incidențe normative asupra acestui subiect.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Standardele comune asigură că toți cetățenii beneficiază de același nivel de protecție, indiferent de regiune sau venit.

4.5 Impactul asupra mediului

Impactul asupra mediului al parazitului Trichinella (în special Trichinella spiralis) este relativ indirect, dar poate avea consecințe notabile în ceea ce privește biodiversitatea lanțului trofic și gestionarea animalelor sălbatice și domestice. Principalele aspecte fiind:

4.5.1. Ecologia Trichinellei

- Trichinella este un parazit nematod care infectează animalele carnivore și omnivore, inclusiv porcii, urșii, mistreții, rozătoarele și oamenii.
- se transmite prin consumul de carne infestată, iar ciclul său biologic include o etapă de encistare în musculatura gazdei.

4.5.2. Impactul asupra faunei sălbatice

- Animalele sălbatice (ex: mistreți, urși) pot fi purtători naturali de Trichinella, menținând parazitul în mediu.
- Infestările severe pot duce la scăderea rezistenței la boli, slăbiciune musculară, scăderea capacității de a se hrăni și reproduce, ceea ce afectează sănătatea populațiilor sălbatice.

4.5.3. Impactul asupra agriculturii și mediului rural

- Porcii crescuți în regim extensiv sau în libertate pot intra în contact cu surse sălbatice de infestare (ex: cadavre de animale)
- Pentru a preveni infestarea, fermierii pot fi nevoiți să schimbe practicile de creștere și să recurgă la biosecuritate mai strictă, ceea ce poate influența utilizarea terenurilor și resurselor.

4.5.4. Impact indirect prin sănătatea umană și risipă alimentară

- Trichinelloza la om, cauzată de consumul de carne infestată (în special de porc sau vânat), poate duce la pierderi economice și risipă de carne.
- Frica de infestare poate duce la distrugerea cărnii potențial infectate, influențând astfel lanțul de aprovizionare și resursele utilizate pentru producerea ei.

4.5.5. Legătura cu gestionarea deșeurilor și a cadavrelor animale

- Cadavrele infectate lăsate în natură (sau necorespunzător eliminate) pot constitui o sursă de infestare pentru alte animale.
- Astfel, se impune o gestionare riguroasă a deșeurilor biologice, cu impact asupra politicilor de mediu.

Concluzie

Deși Trichinella nu afectează direct aerul, solul sau apa, interacțiunea sa cu ecosistemele, fauna și practicile agricole are un impact ecologic și sanitar semnificativ.

Controlul bolii contribuie nu doar la sănătatea umană și animală, ci și la protejarea echilibrului ecologic și reducerea presiunii asupra mediului.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu s-au identificat alte impacturi.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Proiectul transpune prevederile următoarelor regulamente UE:

- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2463 al Comisiei din 12 septembrie 2024 de stabilire a metodelor analitice aplicabile controalelor oficiale efectuate pentru verificarea conformității operatorilor din sectorul alimentar cu Regulamentul (CE) nr. 2073/2005, CELEX:32024R2463, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene JO L, 2024/2463, 13.9.2024
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1375 al Comisiei din 10 august 2015 de stabilire a normelor specifice aplicabile controalelor oficiale privind prezența de Trichinella în carne, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JO L 212 11.8.2015, p. 7) CELEX:32015R1375, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/506 al Comisiei din 19 martie 2025.

Gradul de compatibilitate a actelor UE cu proiectul în cauză este reflectat în tabelul de concordanță elaborat conform prevederilor Regulamentului privind armonizarea legislației

Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.1171/2018.

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Prezentul proiect reprezintă cadrulul normativ național secundar de implementare a Legii nr.82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar și este elaborat:

-în temeiul art. 17 alin.(8) lit.a):

(8) Guvernul adoptă norme pentru aplicarea modalităților practice uniforme la efectuarea controalelor oficiale în ceea ce privește:

a) cerințele specifice pentru efectuarea controalelor oficiale și frecvența minimă uniformă a controalelor oficiale respective, luându-se în considerare pericolele și riscurile specifice existente în legătură cu fiecare produs de origine animală și cu procedeele la care este supus acesta, în cazul în care este necesar un nivel minim de controale oficiale, pentru a răspunde pericolelor și riscurilor uniforme recunoscute pe care pot să le prezinte produsele de origine animală;

-în temeiul art. 35:

(1) Autoritatea competentă desemnează laboratoarele oficiale care pot efectua analiza probelor prelevate în cadrul controalelor oficiale.

(2) Autoritatea competentă poate desemna doar laboratoare care funcționează și sunt evaluate și acreditate de către organismele naționale de acreditare, semnatare a Acordului de recunoaștere multilaterală cu Cooperarea Europeană pentru Acreditare (EA MLA).

...

(4) Autoritatea competentă poate desemna drept laborator oficial doar un laborator care:

a) efectuează expertize și deține echipamentele și infrastructura necesare pentru a efectua analize, teste sau diagnostice pe eșantioane;

b) dispune de un număr suficient de angajați care să dețină calificările și experiența corespunzătoare;

c) garantează că atribuțiile care i-au fost delegate, conform alin.(1) sunt îndeplinite imparțial și că nu se află în nicio situație de conflict de interese în ceea ce privește îndeplinirea atribuțiilor sale în calitate de laborator oficial;

d) poate furniza în timp util rezultatele analizelor, testelor sau diagnosticilor efectuate pe eșantioanele prelevate în cadrul controalelor oficiale și al altor activități oficiale; și

e) funcționează în conformitate cu standardul SM EN ISO/IEC 17025:2018 "Cerințe generale pentru competența laboratoarelor de încercări și etalonări" și este acreditat de către organismul național de acreditare.

Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2463 este aliniat integral și are drept obiectiv stabilirea prevederilor normative care va acorda dreptul ca autoritatea competentă să desemneze laboratoarele oficiale în vederea efectuării de analize, teste și diagnosticări de laborator pe eșantioane prelevate în cursul controalelor oficiale și al altor activități oficiale.

Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1375 este aliniat integral, incluzând următoarele modificări:

M2- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/519 al Comisiei din 24 martie 2021

M3-Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1418 al Comisiei din 22 august 2022

M4- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/2156 al Comisiei din 17 octombrie 2023

M5- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/506 al Comisiei din 19 martie 2025

La fel, Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1375 și are drept obiectiv stabilirea normelor pentru prelevarea de eșantioane din carcassele speciilor sensibile la infecția cu *Trichinella*, în vederea stabilirii statutului exploatațiilor și compartimentelor, precum și a condițiilor pentru importul de carne în Republica Moldova, pentru a preveni apariția bolilor umane provocate de consumul de carne infestată cu *Trichinella*.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prezentul proiect reprezintă cadrul normativ de punere în aplicare a legislației primare a UE în domeniul siguranței alimentelor și a controlului oficial în special, al Regulamentului nr.625/2017 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017 privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor (Regulamentul privind controalele oficiale) care la rândul său este transpus în Legea nr.82/2024.

Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 221/ 2009 cu privire la aprobarea Regulilor privind criteriile microbiologice pentru produsele alimentare reprezintă cadrul normativ secundar, de punere în aplicare a art. 18 alineatul (8) litera (a) din Regulamentul nr.625/2017.

Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1086/2017 pentru aprobarea Regulamentului sanitar-veterinar cu privire la stabilirea normelor specifice aplicabile controalelor oficiale privind prezența de *Trichinella* în carne reprezintă cadrul normativ secundar, de punere în aplicare a articolului 34 alineatul (6) primul paragraf litera (a) din Regulamentul nr.625/2017.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Întru respectarea articolului 9 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional Anunțul de inițiere a elaborării proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor Hotărâri de Guvern. la data de 19 mai 2025 a fost plasat pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare la compartimentul Transparență decizională, la rubrica Anunțuri de inițiere a elaborării deciziilor pentru consultările publice:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotaririi-guvernului-cu-privire-la-modificarea-unor-hotarari-de-guvern/14503>

7. Concluziile expertizelor

În conformitate cu art. 35 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul urmează să fie supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție. În conformitate cu art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul urmează să fie supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției. În conformitate cu art. 32 alin.(2) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul va fi supus și expertizei de către Grupul de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător .

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prezentul proiect reprezintă cadrul normativ național secundar de implementare a Legii nr.82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar.

Ca urmare, aprobării proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor Hotărâri de Guvern se va impune completarea și modificarea următoarelor hotărâri:

- Hotărârea Guvernului nr. 221/ 2009 cu privire la aprobarea Regulilor privind criteriile microbiologice pentru produsele alimentare

- Hotărârea Guvernului nr. 1086/2017 pentru aprobarea Regulamentului sanitar-veterinar cu privire la stabilirea normelor specifice aplicabile controalelor oficiale privind prezența de *Trichinella* în carne
- Hotărârea Guvernului nr. 761/2024 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la identificarea și înregistrarea ecvideelor și stabilirea documentelor de însoțire a ecvideelor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 533-535 art. 960)
- Hotărârea Guvernului nr. 72/2025 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind unitățile care dețin animale terestre, incubatoare și trasabilitatea acestora (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 126-129 art. 124)
- Hotărârea Guvernului nr. 73/2025 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind prevenirea, controlul și eradicarea bolilor transmisibile la animale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr.160-163 art. 174).

Ca urmare, aprobării proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor Hotărâri de Guvern se va abroga Hotărârea de Guvern nr.941/2010 cu privire la aprobarea Regulilor privind metodele de prelevare și analiză a probelor pentru controlul oficial al nivelurilor de plumb, cadmiu, mercur, staniu anorganic, 3-MCPD și hidrocarburi policiclice aromatice în produsele alimentare.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului în cauză se va efectua din mijloacele financiare ale Centrului Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor aprobate prin legea bugetului de stat pentru asigurarea îndeplinirii programelor de monitorizare în domeniile de competență ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

Secretar de stat

Iurie SCRIPNIC